

Fråga huruvida i visst fall utfästelse att framdeles utbetala årlig pension medför rätt till avdrag för kapitaliserade värdet av utfästelsen.

Besvär av Aktiebolaget Finspongs Hästskor ang. inkomsttaxering 1944 i Stockholms stad och i Motala socken. Vid beräkningen av bolagets rörelseinkomst hade respektive PN:r icke medgivit bolaget avdrag för belopp, som motsvarade i bolagets vinst- och förlusträkning bokfört kapitaliserat värde av en under beskattningsåret gjord utfästelse att till en befattningshavare hos bolaget efter hans avgång utbetala en årlig pension av 1.500 kronor. KR gjorde ingen ändring häri. RR lämnade av bolaget anförda besvär utan bifall, "enär ifrågavarande avsättning för pension av en befattningshavare icke utgör en sådan överföring till pensionsstiftelse, som avses i punkt 2 anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, och bolaget icke under beskattningsåret haft någon kostnad på grund av utfästelsen". (RR:s utslag den 24/10 1950.) — Vid 1945 års inkomsttaxering erhöll bolaget av vederbörande PN avdrag för faktisk utbetalning under beskattningsåret av pension men förvägrades avdrag för belopp, motsvarande under beskattningsåret gjord avsättning till framtida utbetalning på grund av ingången pensionsförpliktelse. KR: ej ändring. RR fann bolaget ej hava förebragt utredning, som kunde föranleda ändring i KR:s utslag. (RR:s utslag den 24/10 1950.)

Avdrag för begravningskostnader har icke medgivits.

(RR:s utslag den 24/10 1950 på besvär av C.) Jfr RÅ 1932 not. 545, där avdrag ej medgavs för kostnader för makes sjukdom och begravning. Se 20 § KL.

Fråga, huruvida skattepliktig realisationsvinst uppkommit för person, som genom gåva överlåtit fastighet till sin make, då denne därefter sålt fastigheten

Besvär av H. och hans hustru ang. hennes inkomsttaxering år 1948. I mannen H:s år 1948 avlämnade självdeklaration uppgav denne, att han under beskattningsåret åtnjutit en icke skattepliktig realisationsvinst till belopp av 16.589 kr. genom försäljning med tillträde den 1 juli 1947 för en köpeskilling av 87.500 kr. av en i U. stad belägen fastighet med taxeringsvärde av 70.000 kr, vilken han med tillträde den 1 december 1946 erhållit i gåva av hustrun enligt äktenskapsförord den 29 november 1946. Fru H. uppgav i sin deklaration ingen inkomst av nämnda fastighet eller genom dess avyttring. Vederbörande TN i V. stad godtog makarna H:s deklarationer uti ifrå-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:14:18

gavarande hänseenden. TI i länet inhämtade, att fastigheten genom köpebrev den 1 februari 1945 förvärvats av fru H. för en köpeskilling av 83.500 kr. samt att mannen H. enligt det åberopade äktenskapsförordet åtagit sig att ensam svara för fastigheten åvilande gäld, uppgående till samma belopp som taxeringsvärdet eller 70.000 kr. Med hänsyn till förekomna omständigheter ansåg TI fru H. vara skattskyldig för den realisationsvinst, som uppkommit genom fastighetens försäljning, beräknad till 2.256 kr. PN beskattade i enlighet härmed fru H. för realisationsvinst. KR: ej ändring. RR: Enär vad i målet förekommit icke föranleder att i beskattningshänseende anse fru H. ha ägt berörda fastighet vid dess avyttring under beskattningsåret, samt vid sådant förhållande den realisationsvinst, som må hava uppkommit genom avyttringen, icke kan anses utgöra för henne skattepliktig intäkt, varder den av TN åsatta taxeringen fastställd. (RR:s utslag den 24/10 1950.)

Fråga, huruvida person, som till sina barn utarrenderat sina jordbruksfastigheter jämte levande och döda inventarier, med hänsyn till omständigheterna skulle anses vara skattskyldig för inkomsten av fastigheterna.

Besvär av J. ang. inkomsttaxering år 1945. Vederbörande TN:r taxerade J. och hans sju barn till vissa belopp. J. beskattades därvid bl. a. för 1.200 kr, utgörande värdet av fri kost åt J. och hans hustru. TI anförde hos PN följande: I den av J. avgivna deklarationen uppgavs J. ha under beskattningsåret 1944 varit ägare till vissa jordbruksfastigheter i K. socken. Av hans deklaration jämförd med de av hans barn år 1945 avgivna deklarationerna framginge, att J. vid utgången av år 1944 varit ägare till å sagda fastigheter befintliga levande och döda inventarier samt inneliggande lager av spannmål m. m. Enligt ett av J. företett arrendekontrakt, dagtecknat den 6 nov. 1943, hade han till sina sju barn för en tid av fem år, räknat från den 1 okt. 1943, mot ett årligt arrende av 3.000 kr. upplåtit och bortarrenderat ifrågakomna fastigheter samt all därå vid dagtecknandet befintlig yttre lösegendom enligt en särskilt upprättad förteckning. Enligt kontraktsbestämmelserna ägde J:s barn i egenskap av arrendatorer icke rätt att utan sin faders samtycke försälja något av gårdens djurbesättning eller av ifrågavarande lösöre. Fem av hans barn — dvs de som arbetade i jordbruket — deklarerade såsom inkomst av tjänst kontant lön, utgörande arvode för å gården utfört arbete. För löner samt för kost till de fem barnen hade avdrag gjorts uti en för barnen gemensamt upprättad deklarationsbilaga betr. fastigheterna. Med hänsyn härtill och då J. enligt kontraktsbestämmelserna i realiteten finge anses hava förfoganderätten över å fastigheterna befintliga levande och döda inventarier och enligt avgivna deklarationer jämväl syntes hava vid utgången av år 1944 varit ägare av desamma, yrkade TI, att J. ensam måtte beskattas för den i ovannämnda deklarationsbilaga redovisade nettointäkten, 27.297 kr., att TN:s beslut att beskatta J. för särskilt värde av kost måtte upphävas samt att hos ett vart av barnen som inkomst av jordbruksfastighet beskatta ett belopp av 3.897 kr. i enlighet därmed ävenledes måtte upphävas. PN biföll yrkandet. Hos KR yrkade J. att taxeringarna måtte bestämmas enligt deklarationen. KR fann, såvitt här är av intresse, besvären icke föranleda ändring i PN:s beslut. RR — varest J. fullföljde sin talan — utlät sig i hithörande delar: Enär vad i målet förekommit icke föranleder därtill, att omförmälda såsom arrendekontrakt betecknade avtal mellan J. och hans barn skall anses ha blivit upprättat för skens skull eller att avtalet eljest saknar

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:14:18

laga verkan i det avseende varom i målet är fråga, förty och då icke heller i övrigt giltig grund visats föreligga för antagande att den inkomst, J:s barn i sina deklarationer uppgivit såsom dem tillfluten från de arrenderade fastigheterna, till någon del kommit J. tillgodo, prövade RR lagligt att fastställa J:s taxeringar till de av TN bestämda beloppen. (RR:s utslag den 26/10 1950.)

Anm.: Av detta rättsfall, liksom av det närmast föregående, lärer framgå bl. a., att RR, om icke alldeles särskilda omständigheter föreligga, ogärna bedömer formellt giltiga avtal såsom skenavtal.

Fråga om avdrag för vissa kostnader i fastighetsaktiebolag.

Besvär av TI ang. Fastighetsaktiebolaget Mutterns inkomsttaxering år 1945. Vid beräkningen av bolagets inkomst av en fastighet i Stockholm medgav PN bolaget avdrag för löner med sammanlagt 9.321 kr, motsvarande 10 procent å uppgivna bruttohyror, under det att bolaget tillgodoförts sig avdrag för löner till portvakt med 1.389 kr, till kassörska med 1.300 kr, och till verkställande direktören med 8.000 kr. Hos KR anförde bolaget, att samtliga löner, som utbetalts, utgjort ersättning för nödvändigt arbete. Det vore icke i någon mån fråga om maskerad utdelning av bolagets medel. Bränsleransonering, hyresreglering m. m. hade förorsakat betydande arbete. KR biföll bolagets talan och medgav således avdrag för berörda kostnader med 10.689 kr. RR — varest TI anförde besvär — fastställde däremot PN:s beslut, enär bolaget med avseende å vad i målet framkommit icke kunde anses berättigat att vid taxeringarna åtnjuta avdrag för löner med högre belopp än det av PN medgivna. (RR:s utslag den 27/10 1950.)

Anm.: Angående avdrag för förvaltningskostnader i fastighetsaktiebolag och fastighetsföreningar, vilkas aktier eller andelar ägas av någon eller några få personer, se närmare redogörelse i Svensk Skattetidning årg. 1944 sid. 315 ff. Tio-procentsschablonen — som är mycket vanlig i dessa fall — kan i det enskilda fallet frångås både i den ena och den andra riktningen. Principen är att avdrag medgives endast för normala kostnader för förvaltning av fastighet. Kostnaderna därutöver betraktas såsom förtäckt utdelning.

Avdrag för avskrivning å tomtmark ej medgiven.

Besvär av Hofva Elektriska Aktiebolag ang. inkomsttaxering år 1945. Bolaget hade förhandlat med ett kraftaktiebolag om anläggande av en kopplingsstation i Hova. För att kraftaktiebolaget skulle gå med på att bygga denna station, fordrade detta bolag att en tomt för ändamålet tillhandahölls utan kostnad för kraftaktiebolaget. Klagandebolaget inköpte därför en tomt för 2.779 kr, å vilken stationen sedan uppfördes. Den del av tomten som icke härigenom togs i anspråk utarrenderades till trädgårdsanläggning för 30 kr om året, eftersom den icke fick bebyggas. Av köpeskillingen ansåg sig klagandebolaget berättigat avskriva 1.779 kr. Avdrag härför vägrades av samtliga instanser. (RR:s utslag den 27/10 1950.)

Fråga om avdrag för allmänna skatter, som påförts avliden person eller dödsboet efter honom.

Besvär av fru F. ang. inkomsttaxering år 1945. PN förvägrade klaganden avdrag för skatter, påförda hennes numera avlidne man eller dödsboet efter honom. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 3/11 1950.)

Anm.: Lagtolkningen synes i praxis vara mycket sträng. Avdrag medgives enligt förefintliga rättsfall tydligen endast skattskyldig själv för honom påförda skatter (utom kronout-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:14:18

skylder) och oskift dödsbo efter honom. Jfr RÅ 1914 ref. 8, 1932 ref. 57 och 75, 1938 ref. 24 m. fl. rättsfall.

Fråga om beskattning av ersättning vid överlåtelse av arrenderätt.

Besvär av arrendator A. ang. inkomsttaxering år 1945. Klaganden övertog själv år 1934 arrenderätten till en jordbruksfastighet och erlade kontant 6,500 kr. för överlåtelsen jämte höstsådd, höstplöjning, foder m. m. Enligt överlåtelsekontrakt av år 1943 överlät klaganden samma arrenderätt för återstående sju arrendeår till annan person och betingade sig därvid 9.000 kr. för höstsådd, höstplöjning, vissa skjul, mjölkningsmaskinsanläggning m. m., av vilken ersättning 1.000 kr. skulle erläggas kontraktsdagen och 8.000 kr. vid tillträdet den 14 mars 1944. Den nye arrendatorn uppskattade värdet av skjulen, mjölkningsmaskinerna m. m. till sammanlagt 2.275 kr. PN beskattade klaganden för skillnaden mellan 9.000 kr. och 2.275 kr. eller således 6.725 kr. såsom inkomst av jordbruksfastighet. Hos KR yrkade klaganden, att sistnämnda belopp icke måtte upptagas till beskattning eller, därest detta yrkande icke kunde bifallas, att han måtte erhålla avdrag med 6.500 kr, motsvarande vad han själv erlagt till sin företrädare. KR: ej ändring. RR fann väl lika med KR omförmälda såsom ersättning för överlåtelse av arrenderätt uppburna beloppet 6.725 kr. utgöra för klaganden skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, men enär klaganden med hänsyn till vad i målet förekommit måste anses berättigad åtnjuta avdrag för den av honom till hans företrädare erlagda ersättningen 6.500 kr, minskad dock med 375 kr, motsvarande värdet av utav klaganden vid tillträdet av arrendet övertagna inventarier, eller således med 6.125 kr, nedsattes taxeringarna i enlighet därmed. (RR:s utslag den 7/11 1950.)

Anm.: Enligt Lundevalls "Skattehandbok" sid. 83 gäller att "ersättning vid överlåtelse av arrenderätt till jordbruksfastighet eller för avstående av sådan rätt bedömes såsom inkomst av jordbruksfastighet. Sådan ersättning omfattar mestadels gottgörelse för utebliven inkomst av jordbruksfastighet eller för nedlagda kostnader i dylik förvärvskälla. Skulle ersättningen bevisligen avse utgifter, för vilka avdrag vid beskattning ej ägt rum eller kunnat äga rum, såsom ersättning för byggnader eller anläggningar, vilka utförts av arrendatorn under omständigheter, som innebära att de under vanliga förhållanden förbliva hans egendom och av honom skola avstås endast mot lösen, lärer ersättningen till den del den avser sådana byggnader eller anläggningar utgöra för honom skattepliktig inkomst endast under de förutsättningar som gälla i fråga om realisationsvinst". Ang. praxis, se närmare redogörelse i Svensk Skattetidning årg. 1945 sid. 111 ff.

Fråga om avdrag för underskott å jordbruk

Besvär av TI ang. grosshandlaren A:s taxering till statlig ink. o. förm.-skatt i Sthlm. PN förvägrade A. — vilken under föregående år redovisat omväxlande vinst och förlust å sin jordbruksfastighet i Y. socken — avdrag för förlust å fastigheten, 27,142 kr. (Närmast föregående år var förlusten 18.417 kr.) Hos KR yrkade A. avdrag för hela beloppet. KR medgav avdrag med 25.192 kr. TI klagade och yrkade att PN:s beslut måtte fastställas. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/11 1950.)

Anm.: Här föreligger tydligen ett fall, som taxeringsmyndigheterna betraktat såsom s. k. lyxjordbruk. Om emellertid jordbruksdriften skötes rationellt och inkomster och utgifter redovisas i vederbörlig ordning, anses enligt åtskilliga rättsfall verklig förvärvskälla föreligga, oavsett att den gått med förlust.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:14:18